

2023/2001(INI)

16.11.2023

STANOVISKO

Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova

pro Výbor pro mezinárodní obchod

o provádění Komplexní hospodářské a obchodní dohody (CETA) EU–Kanada
(2023/2001(INI))

Zpravodaj: Paolo De Castro

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova vyzývá Výbor pro mezinárodní obchod jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že Komplexní hospodářská a obchodní dohoda (CETA) mezi EU a Kanadou¹ je inkluzivnější a udržitelnější než většina podepsaných obchodních dohod, což vede k podstatnému nárůstu obchodních toků a pozitivním trendům ve spolupráci mezi oběma stranami; vzhledem k tomu, že dohoda umožňuje přístup na nové trhy, větší výběr pro spotřebitele a větší investiční příležitosti a zároveň zajišťuje dodržování vysokých standardů a požadavků jak v Kanadě, tak v EU a minimalizuje zbytečné překážky obchodu a zajišťuje právo na regulaci při plnění legitimních cílů veřejné politiky;
 - B. vzhledem k tomu, že ruská útočná válka proti Ukrajině ukázala, že je třeba diverzifikovat obchodní dohody a snížit závislost na dovozu a vývozu uskutečňovaných s omezeným počtem obchodních partnerů a že je důležité uzavřít obchodní dohody s podobně smýšlejícími partnery;
 - C. vzhledem k tomu, že řada členských států dohodu od jejího vstupu v platnost před šesti lety dosud neratifikovala;
1. poukazuje na značný nárůst dvoustranného obchodu s potravinami a zemědělskými produkty mezi EU a Kanadou s tím, že vývoz zemědělsko-potravinářských produktů EU do Kanady se od začátku prozatímního provádění dohody CETA zvýšil o 62 % a dovoz těchto produktů z Kanady do EU zaznamenal zvýšení o 52 %; konstatuje, že tento nárůst významně prospěl výrobcům a vývozcům obou stran a přispěl také k vytváření pracovních míst; vítá výrazné zvýšení počtu mikropodniků a malých a středních podniků v Unii vyvážejících do Kanady, jakož i zvýšení hodnoty vyvážených výrobků, a konstatuje, že dohoda tak výrazně slouží zájmům těchto podniků;
 2. zdůrazňuje, že při provádění dohody CETA a všech ostatních obchodních dohod EU je třeba náležitě zohlednit dodržování udržitelné zemědělské produkce, reciprocitu a zachování vysokých standardů, zejména sanitárních, fytosanitárních a veterinárních norem, jakož i dostatečné kontroly a sledování vzájemného dodržování těchto norem;
 3. bere na vědomí, že odvětví zemědělství i obchod se zemědělskými produkty jsou významně zasaženy klimatickou krizí, k níž přispívají jen částečně; zdůrazňuje, že je třeba, aby zemědělská odvětví Unie a Kanady vzájemně spolupracovala, a přispívala tak ke zmírňování změny klimatu, snižování emisí a ochraně životního prostředí, a to i prostřednictvím výměny informací o inovativních zemědělských postupech;
 4. zdůrazňuje, že systém zeměpisného označování je třeba považovat za hlavní součást dohody; zdůrazňuje, že je třeba dále účinně prosazovat ochranu zeměpisných označení pro držitele práv EU v Kanadě, mimo jiné tím, že zúčastněné strany budou

¹ Komplexní hospodářská a obchodní dohoda (CETA) mezi Kanadou na jedné straně a Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé, Úř. věst. L 11, 14.1.2017, s. 23..

prostřednictvím oficiálních kanálů lépe informovány o závazcích týkajících se zeměpisných označení, které z dohody CETA vyplývají, zejména pokud jde o režim ochrany zeměpisných označení a jeho prosazování, a že budou usnadněny správní postupy, tak aby držitelé práv k zeměpisným označením EU mohli neprodleně komunikovat s odpovědnými kanadskými orgány a usilovat o nápravu; vítá skutečnost, že Kanada přislíbila, že tak učiní a poskytne Komisi seznam orgánů, které jsou v Kanadě za každé zeměpisné označení podle dohody CETA odpovědné; zdůrazňuje, že při překladu názvu chráněného zeměpisného označení je třeba zaručit odpovídající úroveň ochrany a zvážit rozšíření seznamu produktů se zeměpisným označením s cílem zajistit jejich řádnou ochranu a uznání na obou trzích; vyzývá Komisi, aby v rámci dvoustranného dialogu s Kanadou zopakovala, že je důležité sledovat seznam uživatelů určitých názvů chráněných na trhu v rámci dohody CETA, pro něž platí zachování právních účinků, sledovat pokrok při provádění doložky o zachování právního účinku a pravidelně podávat zprávy o výsledcích Evropskému parlamentu a Radě;

5. uznává, že 18% nárůst vývozu vína, lihovin a piva z EU do Kanady v roce 2021 byl pro výrobce v EU pozitivním vývojem; zdůrazňuje, že je třeba rychle změnit přílohy Dohody o obchodu s vínem a lihovinami z roku 2003² s cílem umožnit zařazení některých zeměpisných označení z členských států, které přistoupily k Unii po roce 2003; se znepokojením konstatuje, že vývoz z EU je i nadále v konkurenční nevýhodě ve srovnání s domácími dodavateli a částečně i dovozci ze třetích zemí; zdůrazňuje, že je třeba, aby se kanadské orgány dále zavázaly k odpovídající regulaci a prosazování opatření s cílem zajistit, aby byly v Kanadě odstraněny diskriminační praktiky, například daňové diferenciaci a přírážky nebo opatření omezující možnost výrobců EU dodávat své výrobky přímo, které omezují přístup vín a lihovin z EU na trh, zejména na úrovni provincií, čímž se zajistí plné dodržování mezinárodních závazků Kanady, a zejména sladění těchto přístupů se zásadou národního zacházení;
6. vítá pokrok, jehož bylo dosaženo při odstraňování většiny cel v obchodu se zemědělskými produkty mezi Unií a Kanadou, jakož i vývoj využívání celních kvót; konstatuje, že ačkoli stávající kanadský systém správy celních kvót usiluje o zajištění spravedlivých cen pro své vlastní producenty mléka prostřednictvím regulace trhu, oslabuje konkurenceschopnost producentů mléka z EU, a to i tím, že brání novým účastníkům v přístupu prostřednictvím přidělování založeného na podílu na trhu; naléhavě vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s kanadskými orgány nadále usilovala o zvýšení transparentnosti ohledně toho, jak je systém celních kvót monitorován, zejména shromažďováním oficiálních údajů od kanadských orgánů o zneužívání přidělování kvót; zdůrazňuje, že je třeba vyvinout další úsilí o odstranění zbývajících necelních překážek obchodu;
7. s politováním konstatuje, že dohoda CETA obecně neuplatňuje zásadu regionalizace, neboť považuje EU za jedinou oblast, pouze pokud jde o živočišnou výrobu, nikoli však v odvětví ovoce a zeleniny, což znamená, že každý členský stát musí individuálně vyjednat a dohodnout požadavky na vývoz každého produktu; vyzývá k tomu, aby byl tento nedostatek co nejdříve napraven v rámci společného řídicího výboru EU-Kanada;
8. poukazuje na to, že obchodní politika EU, a zejména dohoda CETA, má významný

² Dohoda mezi Evropským společenstvím a Kanadou o obchodu s vínem a lihovinami, Úř. věst. L 35, 6.2.2004, s. 3.

hospodářský dopad na nejuvzdálenější regiony, a proto zdůrazňuje, že je třeba chránit zájmy těchto regionů při budoucích jednáních nebo v případě přezkumu dohody;

9. zastává názor, že část sazeb a celních kvót přidělených produktům EU by měla být přidělena hospodářským subjektům registrovaným v nejuvzdálenějších regionech s ohledem na jejich hospodářskou situaci; zdůrazňuje, že rozdílné zacházení s provozovateli v nejuvzdálenějších regionech je klíčem k zajištění konkurenceschopnosti podniků a spravedlivého rozdělení sazeb a celních kvót mezi obchodní zástupce tím, že se zabrání tomu, aby výhody byly omezeny na malý počet provozovatelů;
10. se znepokojením konstatuje, že dovoz hnojiv do EU z Kanady se mezi lety 2017 a 2022 zvýšil o 225 %, což je v rozporu s cílem EU dosáhnout autonomie v oblasti hnojivých výrobků a zlepšit zdraví půdy;
11. vyzývá obě strany, aby zajistily lepší začlenění drobných zemědělců a spotřebitelů do domácích poradních skupin v souvislosti s obnovou těchto skupin;
12. vítá řadu společných iniciativ v rámci dialogu mezi EU a Kanadou o udržitelnosti, správě životního prostředí a opatřeních v oblasti klimatu v zemědělství; zdůrazňuje, že je třeba uzavřít závazné a vymahatelné dohody a posílit výměnu poznatků a odborných znalostí a sdílení osvědčených postupů v oblasti zemědělské produktivity, ekologického zemědělství, dobrých životních podmínek zvířat, pohlcování uhlíku, zdraví půdy, udržitelných zemědělských postupů a ochrany přírodního prostředí v souladu s cíli EU v oblasti udržitelnosti a klimatu; vyzývá Komisi, aby v těchto výměnách pokračovala a posílila dlouhodobou spolupráci s kanadskými orgány s cílem sladit a modernizovat normy při zavádění zemědělské, klimatické a environmentální politiky a aby zvažila, zda by dialog neměl být aktualizován, zejména v souvislosti s úsilím o udržitelnost vyplývajícím ze Zelené dohody pro Evropu a strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“; vítá iniciativu organizace Agriculture and Agri-Food Canada zahájit konzultace se zúčastněnými stranami s cílem vypracovat strategii udržitelného zemědělství, aby se zlepšila dlouhodobá environmentální výkonnost tohoto odvětví a zároveň podpořilo živobytí zemědělců; vyzývá Komisi, aby pokračovala v trvalém dialogu o dobrých životních podmínkách zvířat v rámci Fóra pro spolupráci v oblasti regulace CETA;
13. vyzývá Komisi, aby usnadnila probíhající spolupráci s kanadskými orgány, jejímž cílem je zajistit, aby se věnovala větší pozornost zárukám pro normy v oblasti dobrých životních podmínek zvířat stanoveným v dohodě CETA a vyhodnotit, zda je možné v budoucnu zavést v této oblasti reciproční doložky, které zaručí rovnocennost norem v oblasti dobrých životních podmínek zvířat, a tím i rovné podmínky pro živočišné produkty z EU a dovážené živočišné produkty;
14. vítá zavedení harmonizovaného vývozního osvědčení EU pro vývoz čerstvé drůbeže z oprávněných členských států, které začalo fungovat v roce 2021; vyzývá Komisi, aby usilovala o další pokrok, pokud jde o podobná osvědčení pro zpracované maso a skopové nebo kozí maso, a aby zároveň zvýšila úsilí o zajištění silnějších systémů sledovatelnosti masných výrobků; vyzývá Komisi, aby v rámci řídicího výboru a ve spolupráci s kanadskými orgány a členskými státy pokročila v uznávání zbývajících systémů kontroly masa s cílem umožnit zbývajícím členským státům vyvážet maso do

Kanady;

15. konstatuje, že obě strany by se měly zavázat, že budou podporovat a usnadňovat vzájemný přístup na trh, zejména pro hovězí maso, a zajistit tak diverzifikaci trhů a nabídnout alternativy k tradičním asijským trhům a zároveň poskytnout producentům více příležitostí;
16. vyzývá Komisi, aby zabránila oslabení zásady předběžné opatrnosti, která patří k základním zásadám Evropské unie zakotveným ve Smlouvách a je garantem ochrany evropských zemědělců a občanů; zdůrazňuje, že zásadu předběžné opatrnosti je třeba prosazovat ve všech aspektech obchodu a zajistit její uplatňování a zároveň zamezit neopodstatněným překážkám obchodu.

**PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY,
OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY**

Zpravodaj Paolo De Castro jakožto zpravodaj prohlašuje na svou výlučnou odpovědnost, že neobdržel informace od žádného subjektu nebo osoby, které mají být uvedeny v této příloze podle článku 8 přílohy I jednacího řádu.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	16.11.2023
Výsledek konečného hlasování	+: 26 -: 6 0: 3
Členové přítomní při konečném hlasování	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Benoît Biteau, Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Juozas Olekas, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Sarah Wiener
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Asim Ademov, Ladislav Ilčić, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dan-Ștefan Motreanu
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Adrian-Dragoș Benea, Lydie Massard, Ville Niinistö

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

26	+
ECR	Mazaly Aguilar, Ladislav Ilčić, Krzysztof Jurgiel
ID	Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Asim Ademov, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Dan-Ştefan Motreanu, Petri Sarvamaa
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Cioloş, Martin Hlaváček
S&D	Clara Aguilera, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Juozas Olekas

6	-
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Benoît Biteau, Martin Häusling, Lydie Massard, Ville Niinistö, Sarah Wiener

3	0
ECR	Bert-Jan Ruissen
PPE	Anne Sander
Renew	Jérémy Decerle

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se